5 BANI
Duminecă 5 Octombrie

EDIȚIE SPECIALA

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

5 BANI
Duminecă 5 Octombrie

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 | 9.15 | 18.— — 3 luni | 6 luni | Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- | 20.- | 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11, Brezoianu, 11

GERMANIA anexeaza BELGIA

REGELE FERDINAND I
mulțumește poporului

M. S. Regele a adresat d-lui Ion Brătianu, președintele consiliului de miniștri și ministru de războiu, următoarea scrisoare:

Scumpul Meu Președinte al Consiliului

Poporul român a făcut Regelui Carol I o înmormântare vrednică de marele și mult iubitul său Suveran.

Mișcat până în adâncul sufletului Meu de această impunătoare mărturisire a sentimentelor Țării, vă rog ca în numele îndureratei Regine Elisabeta și al Meu să arătați tuturor cât de viu suntem mișcați și recunoscători pentru această dragoste, care singură a putut alina întrucâtva mâhnirea Noastră.

DONAȚIUNILE NOULUI SUVERAN

Urmând pilda ce Mi-a lăsat Fericitul întru veșnică amintire, și dorind și Eu să aduc un prinos de veneraţiune memoriei Sale, **dăruesc un fond de un milion lei pentru înființarea la Iași a unui orfelinat de fete,** ***care va purta numele neuitatului Meu Unchiu. De asemenea*** **mai dăruesc două sute mii de lei în folosul fondului invalizilor arnatei.**

Vă rog primiți, scumpul Meu Președinte al Consiliului, împreună cu recunoștința Mea cea mai adâncă, încredințarea vieț Mele afecțiuni.

FERDINAND

București, 3 Octombrie 1914.

Amnistierea
delicvenților politici, grațierei și reducerei de pedepse

In *Monitorul Oficial* de eri s'a publicat următorul decret:

FERDINAND I,

Prin graţia lui Dumnezeŭ și voința națională, Rege al Romaniei,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul de justiție sub No. 29.500

In virtutea prerogativei acordată Nouă prin art. 93 din Constituțiune,

Am decretat și decretăm:

Art. I. **Se amnestiază toate delictele politice comise până la data decretului de față.**

Art. II. **Se iartă de pedeapsă:**

Toți ceî osândiți cu prilejul răscoalelor din anul 1907;

Toți ceî osândiți la muncă silnică pe viață, carî în trecut aŭ beneficiat de comutare saŭ reducere de pedeapsă, precum și ceî osândiți la muncă silnică pe timp mărginit și carî mai aŭ de făcut atât unii cât și alții cel mult doî anî din pedeapsa lor;

Toți ceî osândiți la recluziune și carî mai aŭ de făcut cel mult un an din pedeapsa lor;

Toți ceî condamnați la închisoare până la treî lunî; și

Toți ceî condamnați la amenzî, neincasate încă până la data prezentului decret, oricare ar fi cuantumul lor, din orice lege ar decurge, pentru orice infracțiuni și de orice autoritate ar fi fost pronunțate.

Art. III. **Se reduce jumătate din pedepsele ce aŭ de făcut condamnaților la închisoare pe un timp mai mare de treî lunî.**

Art. IV și cel din urmă.—Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul justiției este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 3 Octombrie 1914.

FERDINAND.

Ministrul de justiție,
Victor Antonescu.

Un voluntar evreu avansat pe câmpul de luptă

Petrograd, 4.— S'aŭ comunicat deunăzi actele de eroism săvârșite într'o luptă recentă de un tânăr voluntar evreu, anume Katz.

Pentru curajul lui a fost înaintat sublocotenent și i s'a acordat crucea *Sf. Gheorghe.* Medalia i-a fost alăturată pe piept de către comandantul regimentului, în fața întregului front.

Pierderile totale
cauzate de războĭ

Roma, 2 (sosită 4). — *Se telegrafiază din Bordeaux că Societatea franceză de economie politică a făcut o socoteală a pierderilor din toată lumea din cauza războiului până azi și a ajuns la ţifra de 90 miliarde franci. (A. T. I.).*

ATENTATUL
contra președintelui Camerei de comerț din Craiova

Un atentat de o îndrăzneală nepomenită se repetă de 3 orî. Un senator scapă în două rânduri de la moarte

Craiova, 3 Octombrie

Sunt aproape două săptămâni de când d. Mitu Constantinescu, președintele Camerei de comerț, fost senator, este urmărit de un tâlhar care caută cu orice chip să-i ridice viața.

Treî încercărî a făcut necunoscutul până acum, toate foarte îndrăznețe; din fericire însă nu i-a reușit nicî una.

✠

Acum vreo 12 zile, când d-l Constantinescu s'a întors seara acasă, a constatat, nu fără surprindere, că lipseau cheile dela ușile de la intrare, din vestibul și de la camera sa de culcare. Cheile furate au fost imediat înlocuite cu altele din magazinul de fierărie al d-luĭ Constantinescu. Președintele Camerei de comerț este și mare comerciant având unul din cele mai mari magazine de fierărie din Oltenia.

După această întâmplare fostul senator a luat măsurî de siguranță; un revolver încărcat a fost pus la îndemână pe măsuța de noapte pentru caz de nevoe.

Cincî zile mai târziu d. Constantinescu constată într'o seară că arma fusese făcută inofensivă: cartușele toate lipseau din ea.

Și mai îngrijat de cât atunci când văzuse că dispăruse cheile, se decide de rândul acesta și reclamă la poliție, unde i se promite că „se vor lua măsurî".

Treî zile mai trec numaĭ și într'o seară, când d. Constantinescu, inspecta ca de obicei camera înainte de a se culca, vede sub pat un îndivîd, care desigur n'aștepta decât să-l vază adormit spre a-i răpune viața.

Înmărmurit de groază și sub influența fricei ce-l stăpânea de când se știa urmărit, deși avea revolverul în mână și ar fi putut să-l ciurue de gloanțe pe tâlhar, iese afară să strige după ajutor.

Banditul profită de această împrejurare, iese și el de sub pat și se face nevăzut, sărind peste gardul din grădină.

Când d. Constantinescu s'a întors cu gardistul nu mai rămăsese de cât urmele bine distincte ale fugarului pe parchet și pe pământul din curte.

După cum se vede îndrăzneala tâlharuluĭ era mare și judecând după cele ce urmează el căuta ca chiar cu prețul vieței lui să să ridice pe cea a președinteluĭ Camerei noastre de comerț.

Acum vreo 4 zile când d. Constantinescu vroia să intre seara în casă, în timp ce căuta să introducă cheia în broască de la antreu, de după marchiză, apare un individ cu un ciomag în mână care dă o puternică lovitură în cap. Victima cade jos amețită, tâlharul se repede îi pune genunchiile pe grumaz și încearcă să-l sugrume.

Instinctul de conservare îĭ dă puterî supranaturale în asemenea momente; așa s'a întâmplat cu d. Constantinescu care a reușit să scape din mâinile banditului și să scoată revolverul din buzunar. In fața armeî banditul a rupt-o de fugă și spre norocul luĭ nicî unul din cele 6 gloanțe trase de victimă nu l'a atins.

✠

Hotărât lucru, viața d-luĭ Constantinescu era serios amenințată, fapt care l'a determinat să-și părăsească casa și să se mute la hotel.

E mai mult ca probabil că tâlharul n'a renunțat la planul său și a continuat să-și urmărească victima, dar, când s'a convins că-și părăsise căminul, s'a hotărît să o caute acolo unde bănuia că se refugiase, la prăvălie.

In adevăr, aseară, pe la orele 11, băcțiî din magazin au fost deșteptați de un sgomot neobișnuit ce venea din sală. Un necunoscut, bine îmbrăcat, cu joben, ce n'avea de loc intenția să spargă magazinul, căcî altfel nu s'ar fi urcat la etaj unde sunt camerile de locuit, încerca să descue ușa cu o cheie falșe.

Au eșit afară și s'au luat după el; necunoscutul a luat-o la fugă, a trecut prin curtea fosteî primării și favorizat de întunericul ce domnea și-a pierdut urma în str. Sabinelor sărind peste gardul uneî chiristigii.

Gardiștiî spun că au văzut un domn cu joben „cam grăbit", dar de unde să bănuiască că tocmaĭ un boer e cel urmărit, căcî băcțiî din prăvălie strigau: „puneți mâna pe hoț".

E trist că poliția deși sezizată de d. M. Constantinescu încă de când a văzut că-ĭ lipsește cartușele din revolver, n'a luat măsurî serioase, căcî tâlharul ar fi putut fi prins dat fiindu-ĭ îndrăzneala.

D. Constantinescu, pe care l'am văzut azî, mi-a spus că e hotărât să părăsească și orașul.

N. Ciocârdia.

LUPTELE cu RUȘII
Proectele rușilor

Roma 2. (sosită 4). — Din corespondența ziarului „Tribuna" reese că bătăliile din regiunea Mlava în Carpați și Dniestru date de rușî au avut de scop de a ține în loc pe austriacî pentru a se lupta mai liberî pe linia Vistula-San și toate operațiunile precedente au depins de acest proect. Rușii nu s'aŭ îndepărtat niciodată de acea linie (Vistula-San) și victoriile anunțate de germanî și austriacî la Kielce, Opatov, Bresson și Carpați nu sunt obținute contra grosuluĭ armateî ruse. Tăcerea rușilor de până acum se explică prin faptul că eî au voit să lase pe inamicî să-și facă iluzii fără să-ĭ arate adevăratul obiectiv și să-ĭ atragă pe acele terenurî unde se dau azî luptele.

Rușii explică planul lor pe motivul că linia Vistula și fortărețele Novogeirgovsi, Varșovia, Ivangorod sunt reunite prin linii de drum de fer strategice foarte importante și constitue baza concentrațiuneî armateî rusești.

Germanii carî aŭ fost atrași pe această linie aŭ depărtat mult baza lor, și acum sunt despărțiți prin trupe de cazacî.

Adversarii încearcă acum cea mai mare sforțare pe linia Varșovia pentru că dacă germanii ar trece ca învingători Vistula, ar înainta între Bielostok și Prestlitwosky și ar importa armata rusă, forțând aripa dreaptă să se retragă spre Vilna și aripa stângă să se retragă spre sud.

Dacă din contră rușii ar învinge ar fi indispensabilă retragerea germanilor în Prusia și a austriacilor în Silesia meridională saŭ în Galiția către Cracovia.

Concluziunea este că retragerile rușilor către propria lor linie principală sunt logice și comunicatele austriace despre victorii obținute numaĭ în contra unor trupe risipite de avant-gardă nu aŭ însemnătate.

Astfel se explică ultimele mișcărî strategice ale armateî rusești, rușii punând la cale operațiuni de împresurare prefăcută pentru a masca operațiunile avant-gardelor lor. (A. T. I.)

Lupta a început lângă Varșovia

Roma, 3 (sosită 4). — După informațiunile primite din Berlin, continuă înaintarea armatelor germane în Polonia. S'a început o luptă lângă Varșovia, dar se crede că rezultatul acesteî lupte, cât și aceleia începută lângă Vistula, îl vom avea numaĭ peste câteva zile. (A. T. I.)

Prada luată la Anvers
— COMUNICAT GERMAN —

Berlin, 2 (sosită 4). — *Oficial. Marele stat major spune, pe ziua de 2 Octombrie:*

La Anvers, sunt în total de la 4 la 5.000 prizonieri. E probabil că, după câteva zile vor fi arestați mulți soldați belgieni care aŭ luat îmbrăcăminte civile.

După o informație dată de consulul din Torneuze, 20.000 de soldați belgieni și 2000 de englezi au trecut pe teritorul olandez unde aŭ fost dezarmați. Fuga lor s'a întâmplat în cea mai mare grabă, precum se vede după numărul lucrurilor aruncate, mai ales de „Royal naval division" engleză. Prada e considerabilă: 500 tunurî, o mare cantitate de muniținnî, hamurî, material sanitar, numeroase automobile și vagoane, 4 milioane de kilograme de grâu, o cantitate de făină, cărbunî, în, pentru 10 milioane de mărcî; lână, aramă, argint pentru o jumătate milion; un tren cuirasat, mai multe trenurî de aprovizionare pline de vite, etc.

Nu mai eraŭ vapoare engleze și belgiene la Anvers. 34 corăbiî germane care se găseaŭ în portul Anvers mai sunt aci, afară de una, dar ele sunt de neîntrebuințat. Un singur vapor a fost scufundat: „Gneisenau" al sec. „Norddeutscher Lloyd".

Stavila cea mai mare a portuluĭ nu a fost stricată, dar nu poate servi de oarece aŭ fost scufundate în fața eĭ mai multe șlepurî încărcate cu pietre. Instalațiunile portuluĭ nu aŭ fost păgubite. Orașul Anvers a suferit puțin. Populația e calmă și pare a fi fericită că zilele de groază aŭ trecut, mai ales că poporul de jos începuse să prădeze.

Rămășițele armateî belgiene aŭ părăsit Gand în grabă când s'aŭ apropiat trupele germane. Guvernul belgian, afară de ministrul de războĭ, a plecat, zicese, la Havre.

Atacurile franceze în ținutul Albert aŭ fost respinse cu pierderî însemnate pentru francezî. Nimic important pe tot restul frontului de vest.

Pe frontul de est, ofensiva rusească în Prusia orientală poate fi privită ca oprită.

Ofensiva trupelor noastre în Polonia progresează. Trupele noastre aŭ ajuns în fața orașului Varșovia. Ofensiva noastră cu opt corpurî de armată între Ivangorod și Varșovia, a pricinuit pierderî marî rușilor.

Zvonul după care rușii ne-ar fi capturat tunurî e fără nicî un temeiŭ. (Wolffbureau).

Germanii omoară pe răniți

Legația franceză ne-a trimis următorul comunicat:

In Franța s'a deschis o anchetă care continuă sub conducerea unuĭ comisar de poliție special delegat. Ancheta a confirmat existența ordinuluĭ dat de către generalul german Stenner care a poruncit trupelor sale de a omorî pe inamiciî răniți.

Peste 20 prizonieri germanî aparținând regimentelor 112 și 142 de infanterie, carî constituiau brigada generaluluĭ Stenner și carî sunt acum internați la Saint-Etienne și Montbrison, aŭ declarat sub prestare de jurământ că acest ordin le-a fost dat în 26 August și că răniții francezî carî se găseaŭ în acea zi în preajma batalioanelor lor, aŭ fost imediat uciși. Căpitanul Curtius, din reg 112, a veghiat la executarea acestuĭ ordin.

LUPTELE DIN FRANȚA
Ofensiva germană contra aripei drepte franceze a fost respinsă

poziținnile lor din Lille până dincolo de granița franco-belgiană. (Westnik).

Roma, 3 (sosită 4). — Din sursă oficială germană se anunță că toate atacurile aŭ fost respinse în regiunea Albert, în timp ce, din sursă franceză se afirmă, că a fost respinsă ofensiva parțială a germanilor în contra aripeî drepte franceze și se vorbește de un progres al armatelor franceze pe centru și în partea aripeî stângî.

Armata belgiană s'ar fi unit cu forțele franco-engleze.

Germanii continuă să concentreze trupe numeroase, aduse din Germania pentru ca să ocolească aripa stângă a armateî franceze și să meargă asupra Parisuluĭ.

Se crede că în câteva zile vom avea o soluțiune a lupteler, care de o lună încoace se dau fără nicî un rezultat decisiv. (A. T. I.)

Aeroplan german distrus de francezî

Petrograd, 3 (sosită 4). — Câțî va aviatorî francezî aŭ distrus un eeroplan german care aruncase mai multe bombe de-asupra orașuluĭ Saint-Omer, ucizând pe doî inși și rănind alțî șease. (Westnik).

Germanii RESPINȘI DIN LILLE

Petrograd, 3 (sosită 4). **— Se telegrafiază din Londra că ziarul „Daily Chronicle" e informat că germanii aŭ fost respinși din toate**

VITEJIA
soldaților români din armata rusă

Dorohoĭ, 3 Octombrie

Am anunțat zilele trecute cum a intrat în județul nostru Vasile Nicanor Comerzan, student român din Montecaŭî (Basarabia).

Se știe că Nicanor, care urma studiile de teologie la Chișinău, fiind trimis să lupte contra fraților săi din Bucovina, a preferat să fugă, trecând Prutul în România.

Azî am stat iarăși de vorbă cu acest român basarabean.

El îmi spune că vitejia soldaților români, trimiși să lupte în rândurile armateî ruseștî, a stârnit o sinceră admirațiune.

Soldații români din armata rusă sunt trimiși să lupte în Germania, unde dau piept cu trupe bine organizate și mulți din frații nostri basarabeni și-aŭ găsit moartea acolo.

Guvernul rusesc îngrijește de familiile celor plecați în războĭ, acordând mici ajutoare și familiilor românești.

Nicanor are intenținnea să se înscrie la facultatea de medicină din Iași.

Rușii în valea Bistriței

— Comunicat austriac —

Viena, 3 (sosită 4). — Oficial. — **Luptele începute pe întregul front de la Stray-Sambor și până la San aŭ continuat și eri.**

In districtul Maramureșuluĭ, detașamentele noastre urmărind pe inamic aŭ ocupat Raho. Valea Bistriței mișună de rușî pe care i-am bătut lângă Rafailowa, și care se retrag spre Ziodona. (A. R.)

Fortăreața Cattaro
bombardată cu violență

Milano, 4. — *Alaltăeri, seara, s'a reînceput bombardarea orașuluĭ Cattaro cu o violență extremă. A fost atacat de patruzeci de vase anglo-franceze. Fortăreața a opus o rezistență violentă, pe când de pe muntele Lovcen plouau bombe exterminătoare, susținând acțiunea floteî aliaților.*

Se prevede că bombardarea va înceta numaĭ după cucerirea gurilor Cattaruluĭ.

Pe muntele Lovcen aŭ fost așezați o sută de artileriștî francezî manevrând cu mare succes tunurî grele de asediu.

Astă noapte, șase vapoare franceze de războiu aŭ fost trimise să întâlnească excadra austriacă descoperită pe când supraveghia coasta Dalmației. Se sileau să-și găsească un loc favorabil pentru o luptă navală.

Un torpilor austriac lovit s'a scufundat; alte treî aŭ reușit să fugă la larg punându-se la adăpost de atacul floteî inamice.

Zannini

Un vapor german SCUFUNDAT

Londra, 4. — **Crucișătoarele engleze urmăresc cu stăruință crucișătorul german „Emden".**

Vaporul englez „Jarmouth" a scufundat, în apele Sumatrei, vaporul german „Marcomania" și a capturat vaporul grecesc „Pontoporos".

Scufundarea UNUI CRUCISATOR ENGLEZ

Petrograd, 3 (sosită 4).— Câte-va vase submarine germane aŭ scufundat crucișătorul englez „Hawke". (Westsik).

Ostanda CUCERITA DE GERMANI

Berlin, 3 (sosită 4). — **Trupele germane au ocupat eri orașul Ostanda, rupând așa dar legătura trupelor engleze și franceze din Belgia cu cele din Franța.**

Acuzări de atrocități

Viena, 3 (sosită 4). — *Se telegrafiază din Sofia, că ziarul „Mir", organul d-luĭ Gueșow, a publicat o corespondență din Niș spunând că toți prizonierii austriacî care se găsesc acolo sunt slavî. In urma întrebăreî corespondentului, un ofițer sârb ar fi răspuns că prizonierii neslavi, maghiarî și germanî aŭ fost uciși pe drumul de la Niș. Printre austriacii răniți carî sunt la Niș, sunt mulți soldați sanitarî. (Korr. Bureau).*

Acțiunea pe muntele Lowcen

Roma, 3 (sosită 4). — Ziarul „Corriere d'Italia" primește știrea din Scutari că acțiunea franceză contra Cattaro-uluĭ nu a fost încă începută. Bombardările austriacilor în contra pozițiunilor muntenegrene de pe muntele Lowcen continuă fără rezultat.

In câteva zile se vor activa stațiunea radiotelegrafică de pe Lowcen și cea dela Podgorița. (A. T. I.)

Din Triest

Roma, 3 (sosită 4). — *Ziarele primesc din Triest știrea că guvernatorul a ordonat ca toți lucrătorii din întreprinderile de construcții să fie licențiați. (A. T. I.)*

Germania ANEXEAZA BELGIA

Petrograd, 3 (sosită 4).— **Guvernul german pregătește anexarea oficială a Belgieî ca teritoriu al imperiuluĭ german. (Westnik).**

Cum se ridică moralul trupelor austriace

Petrograd, 4. — **Spre a se ridica moralul trupelor austriace carî luptă contra rușilor, li se împart manifeste iscălite de împăratul Franz Iosef, prin care s'anunță că Serbia a fost zdrobită și anexată la Austro-Ungaria.**

Criza DIN AMERICA DE NORD

In America de Nord, după cum ne scrie un român emigrat, abonat al ziaruluĭ nostru, bântuie cu putere criza financiară.

Aproape toate marile întreprinderi și fabrici și-aŭ redus numărul lucrătorilor și al orelor de muncă.

Ziarele locale spun mereu că starea de lucruri se va îmbunătăți în curând; în realitate merge tot mai rău.

Diferite știrî

Petrograd, 3. — *Munca intensă din uzinele Krupp a obligat pe direcție să întărească personalul cu 400 de studenți din școalele politechnice.*

✠

— *Corespondentul ziarului „Times" întors în Italia arată că neutralitatea va fi observată.*

✠

— *Aprovizionarea Austrieî este din ce în ce mai grea. Incercările de a cumpăra grâu din țările neutre sunt fără succes. O sută de mii de porțiunî de mâncare sunt împărțite gratis zilnic populațiunii. (Westnik).*

ATENTATUL CONTRA FRAȚILOR BUXTON

Atentatorul, care se află depus la Văcărești, a fost adus azî din nou la instrucție spre a fi interrogat.

✠

Poliția continuă cu cercetările spre a descoperi pe complicî, — dacă în adevăr există.

De asemenea se caută a se stabili, zi cu zi, cum și-a întrebuințat timpul criminalul din ziua de 24 Septembrie de când a intrat în țară.

✠

Starea fraților Buxton e satisfăcătoare. După opinia medicilor, se poate spune că răniții sunt acum, amândoî, în afară de orice pericol.